

~~1970~~
± 1975

reglement
statuten en
huishoudelijk
reglement
**statuten en
huishoudelijk
reglement**
statuten en
huishoudelijk
reglement
statuten en
huishoudelijk
reglement

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

CDA christen
democratisch
appèl

CDA christen
democratisch
appèl

postbus 85676-2508 CJ Den Haag telefoon 070-46 52 22 - 64 79 40

HOOFDSTUK I: DE FEDERATIE

INLEIDING

De Anti Revolutionaire Partij (ARP), Christelijk-Historische Unie (CHU) en Katholieke Volkspartij (KVP) gaan met elkaar onder de naam "Christen Democratisch Appèl", afgekort "CDA" een federatie aan die ook rechtstreekse leden kent, en die geregeerd wordt door de volgende statuten. Wijzigingen van deze statuten dienen te worden goedgekeurd door dezelfde organen van ARP, CHU en KVP die deze statuten hebben vastgesteld.

De federatieve organen krijgen niet andere of meer bevoegdheden dan in deze statuten nadrukkelijk vermeld.

Het CDA streeft er naar bij de eerstkomende verkiezingen voor de leden van de Tweede Kamer de christen-democratische verbondenheid maximaal tot uitdrukking te brengen. Het CDA wil derhalve een CDA-lijst c.q. CDA-lijsten tot stand brengen.

De desbetreffende beslissing zal zo spoedig mogelijk door de betrokken partij-organen moeten worden genomen. Politiek moet september 1976 daarbij als uiterste datum worden gezien. De basis daarvoor zal uiterlijk in het parlementaire jaar 1975/1976 aanwezig moeten blijken. Dit brengt met zich mee dat de bevoegde partij-organen in hun voorjaarsvergaderingen 1976 zullen vaststellen, of aan de voorwaarden voor een gemeenschappelijke lijst wordt voldaan, en zich daarover uitspreken. Zowel deze uitspraken als de parlementaire ontwikkeling zullen duidelijke aanzetten tot de definitieve beslissing moeten geven.

Deze statuten geven zelf de weg en de wijze aan waarlangs en waarop de federatie zich geleidelijk om kan zetten in een partij. De federatie zal rechtspersoonlijkheid verkrijgen.

GRONDSLAG, DOEL EN MIDDELEN

Artikel 1

Het Christen Democratisch Appèl - hierna te noemen "het CDA" - is een politieke organisatie en is gevestigd te 's-Gravenhage.

Artikel 2

Het Christen Democratisch Appèl aanvaardt het Evangelie (x) als richtsnoer voor het politiek handelen.

Artikel 3

Het Christen Democratisch Appèl streeft naar een maatschappij, waarin de bijbelse gerechtigheid gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend; het legt de concrete doeleinden vast in een politiek werkprogramma (xx) waarmee het zich uitdrukkelijk richt tot de gehele Nederlandse samenleving zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.

Artikel 4

Het CDA wil op deze grondslag dit doel bereiken door:

- o de christen-democratische gedachte te verdiepen en te stimuleren door studie en voorlichting;
- o de eenwording van de 3 partijsecretariaten en de 3 wetenschappelijke bureaus te bevorderen;
- o te streven naar één CDA-fractie in Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal (xxx), de Provinciale Staten, de Gemeenteraden en andere vertegenwoordigende lichamen;
- o de internationale samenwerking van christen-democraten te bevorderen onder meer door middel van het streven naar Europese christen-democratische partijvorming.

LIDMAATSCHAP

Artikel 5

Het ledenbestand van het CDA bestaat uit:

- o de leden van ARP, CHU en KVP; zij zijn via hun partijen lid van het CDA en oefenen aldus hun rechten uit;
- o rechtstreekse leden, die als zodanig zijn toegetreden tot het CDA.

Artikel 6

Het rechtstreekse lidmaatschap wordt verkregen door aanmelding bij het CDA-secretariaat. De rechtstreekse leden worden bestuurd door het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur benoemt na raadpleging van de rechtstreekse leden uit de rechtstreekse leden respectievelijk één Dagelijks Bestuurslid en drie Algemeen Bestuursleden alsmede 70 Congresleden totdat er 10.000 rechtstreekse leden zijn.

Vanaf dat ogenblik benoemen zijzelf voor elk vol 10.000-tal één lid in het Dagelijks Bestuur, drie leden in het Algemeen Bestuur en 70 leden in het Congres. Ongeacht hun ledental blijft het Algemeen Bestuur functioneren als hun Bestuur. De bepalingen van dit artikel worden nader uitgewerkt in het Huishoudelijk Reglement.

CDA-ORGANEN

Artikel 7

Bij de aanvang van de federatie bestaat het Congres uit 1300 of meer leden, waarvan 600 aangewezen door de KVP, 390 aangewezen door de ARP, 240 aangewezen door de CHU, en 70 of een veelvoud daarvan benoemd op de voet van artikel 6 uit de rechtstreekse leden. Bij Huishoudelijk Reglement wordt geregeld hoe een eventuele wijziging van de in dit artikel genoemde getallen procedureel verloopt.

Het Congres wordt bijeengeroepen door en op voorstel van het Algemeen Bestuur, dan wel op voorstel van tenminste 1/7 van het aantal Congresleden. De stemhebbende leden van het CDA-bestuur zijn stemhebbend lid van het Congres.

De adviserende leden van het CDA-bestuur zijn adviserend lid van het Congres. De zittingsduur van de leden van het Congres wordt geregeld door de hen benoemende organen.

Artikel 8

Aan het Congres is opgedragen:

- o de vaststelling van het politiek werkprogram van het CDA na behandeling in de respectievelijke partijraden c.q. Unieraad;
- o de vaststelling en wijziging van de statuten en reglementen van het CDA;
- o de bespreking van het politieke beleid;
- o de verkiezing van de voorzitter en de beide ondervoorzitters van het CDA;
- o de behandeling en goedkeuring van de CDA-jaarverslagen.

Artikel 9

Het Algemeen Bestuur is samengesteld als volgt:

Stemgerechtigde leden:

- o de voorzitter van het CDA en de beide ondervoorzitters;
- o de penningmeester van het CDA, gekozen door en uit het bestuur;
- o 10 leden benoemd door de ARP,
10 leden benoemd door de CHU en
10 leden benoemd door de KVP;
- o tenminste drie en maximaal tien vertegenwoordigers van de rechtstreekse leden.

Adviserende leden:

- o de voorzitters van de drie Eerste en Tweede Kamerfracties van ARP, CHU en KVP, of wanneer er één CDA-fractie ontstaat, het fractiepresidium;
- o een vertegenwoordiger namens de gezamenlijke wetenschappelijke bureaus;
- o de secretaris van het CDA.

Artikel 10

Het Algemeen Bestuur heeft tot taak:

- o leiding te geven aan de politieke activiteiten van het CDA en de daarin deelnemende partijen en deze te coördineren;
- o de voorbereiding van de besluitvorming van het Congres;
- o de bevordering van de politieke en organisatorische eenwording;
- o het maken van een voorstel voor de bevoegde partij-organen voor de zetelverdeling van de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen en van een voorstel betreffende één of meer lijsttrekkers c.q. betreffende de verdeling van de Kamerkringen over hen;
- o de goedkeuring van de CDA-begroting en de bespreking van de jaarverslagen;
- o de benoeming en het ontslag van het CDA-personeel, op voordracht van het Dagelijks Bestuur;
- o de uitvoering van de besluiten van het Congres;
- o het bestuur over de rechtstreekse leden, de benoeming van vertegenwoordigers daarvan in het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur en het Congres, behoudens het gestelde in artikel 6 en de vaststelling van hun contributie;

- o de instelling en opheffing van vaste en bijzondere commissies;
- o de benoeming en het ontslag van de secretaris van het CDA, op voordracht van het Dagelijks Bestuur.

Artikel 11

Voor het nemen van beslissingen over een aantal bij Huishoudelijk Reglement te bepalen aangelegenheden dient het Algemeen Bestuur in voor wat de door de ARP, CHU, KVP en rechtstreekse leden benoemde leden en de vertegenwoordigers van de rechtstreekse leden betreft, verdubbelde samenstelling bijeen te komen.

Artikel 12

Het Dagelijks Bestuur is samengesteld als volgt:

Stemgerechtigde leden:

- o de voorzitter van het CDA en de beide ondervoorzitters;
- o de penningmeester van het CDA;
- o telkens drie leden benoemd door ARP, CHU en KVP;
- o tenminste één en maximaal drie vertegenwoordigers van de rechtstreekse leden.

Indien tot de aldus aangegeven leden geen vrouw behoort, verkiest het Algemeen Bestuur uit zijn midden een vrouw als extra lid.

Adviserende leden:

- o de drie voorzitters van de Tweede Kamerfracties van ARP, CHU en KVP, of wanneer er één CDA-fractie ontstaat, het fractiepresidium;
- o één vertegenwoordiger namens de gezamenlijke wetenschappelijke bureaus;
- o de secretaris van het CDA.

Artikel 13

Aan het Dagelijks Bestuur is opgedragen:

- o de dagelijkse leiding van het CDA;
- o de voorbereiding van de besluitvorming van het Algemeen Bestuur;
- o de uitvoering van de besluiten van het Algemeen Bestuur;
- o het maken van een concept-voorstel voor de zetelverdeling van de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen; en een concept-voorstel betreffende één of meer lijsttrekkers c.q. de verdeling van hen over de Kamerkringen;
- o de voorbereiding van de CDA-begroting en -jaarverslagen;
- o de verantwoordelijkheid voor het CDA-secretariaat;
- o de verantwoordelijkheid voor de CDA-voorlichting en -publiciteit;
- o de benoeming en het ontslag van het CDA-personeel, met uitzondering van de secretaris van het CDA.

Artikel 14

Besluiten in CDA-organen worden genomen bij eenvoudige meerderheid van stemmen, met dien verstande dat geen geldig besluit kan worden genomen wanneer niet de helft der stemgerechtigde leden van het betreffende orgaan aanwezig is. Indien het vereiste quorum ontbreekt, wordt, binnen termijnen te bepalen bij Huishoudelijk Reglement, een nieuwe vergadering belegd, waarin dezelfde voorstellen opnieuw aan de orde zijn.

Artikel 15

De voorzitter heeft de leiding van de vergaderingen van het Congres, het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur.

De voorzitter van het CDA kan niet tevens voorzitter zijn van een Eerste of Tweede Kamerfractie, noch voorzitter van ARP, CHU of KVP.

Artikel 16

Het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur worden in hun werkzaamheden bijgestaan door het CDA-secretariaat.

- o De secretaris is belast, onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur, met de leiding van het CDA-secretariaat en met alle werkzaamheden die tot het secretariaat van een politieke organisatie kunnen worden gerekend. Hij wordt voor zijn werkzaamheden gehonoreerd;
- o het Dagelijks Bestuur stelt de instructie vast, waarin de verplichtingen en de bevoegdheden van de secretaris nader zijn omschreven.

Artikel 17

De penningmeester is, onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur, belast met het beheer van de gelden.

Artikel 18

Een Permanente Program Advies Commissie (PPAC) zal

- o het CDA stimuleren op de bezinning op de relatie tussen levensovertuiging en politiek handelen;
- o het Algemeen Bestuur adviseren over de hoofdlijnen van het beleid;
- o het Algemeen Bestuur adviseren over de uitvoering en bijstelling van het program.

Artikel 19

De samenstelling van de PPAC is als volgt:

- o een voorzitter, een vice-voorzitter en 7 leden benoemd door het Algemeen Bestuur van het CDA op voordracht van het Dagelijks Bestuur;
- o drie leden benoemd door het Algemeen Bestuur van het CDA, op voordracht van de drie wetenschappelijke instituten van ARP, CHU en KVP;
- o drie leden benoemd door de partijbesturen van ARP, CHU en KVP, door elk partijbestuur één lid;
- o drie adviserende leden, benoemd door de Eerste en Tweede Kamerfracties van ARP, CHU en KVP, door elke fractie één lid of wanneer er één CDA-fractie ontstaat door die fractie;
- o het secretariaat van de PPAC wordt gevoerd door de drie wetenschappelijke bureaus gezamenlijk.

Artikel 20

De PPAC brengt eens per jaar vóór 1 augustus een gemotiveerd beleidsadvies uit aan het Algemeen Bestuur.

Het Algemeen Bestuur bespreekt dit advies en bepaalt daarover zijn oordeel.

Het jaarlijks advies van de PPAC en het oordeel van het Algemeen Bestuur daarover wordt tegelijk openbaar gemaakt en in het Congres ter discussie gesteld.

Artikel 21

Bij Huishoudelijk Reglement worden werkwijze en verdere uitwerking van de statutaire bepalingen betreffende de CDA-organen nader geregeld. Het Huishoudelijk Reglement mag geen bepaling bevatten strijdig met deze statuten.

FINANCIEN

Artikel 22

De geldmiddelen van het CDA bestaan uit:

- o de jaarlijkse bijdragen van ARP, CHU en KVP;
- o de jaarlijkse contributie van de rechtstreekse leden;
- o bijdragen van donateurs;
- o schenkingen, erfstellingen en legaten;
- o andere inkomsten.

Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

De regelmatige controle op de wijze waarop de financiële administratie wordt gevoerd wordt opgedragen aan een register-accountant.

TWEDE KAMERVERKIEZINGEN

Artikel 23

Teneinde voor Tweede Kamerverkiezingen tot CDA-lijsten te komen wordt de volgende procedure in het leven geroepen:

- o de bezetting van de zetels geschiedt door elk der partijen volgens de bij haar geldende procedure;
- o het Dagelijks Bestuur stelt een concept-voorstel op betreffende de verdeling van de zetels van de CDA-Tweede Kamerfractie over ARP, CHU en KVP en, voor zover hun aantal daartoe aanleiding geeft, de rechtstreekse leden, betreffende de vraag hoeveel lijsten er moeten komen en hoe de verdeling van de plaatsen op de lijsten moet zijn, betreffende de vraag of er één of meer lijsttrekkers moeten zijn, en in het tweede geval hoe die lijsttrekkers over de Kamerkringen verdeeld worden. Het Dagelijks Bestuur legt dit concept-voorstel voor aan het Algemeen Bestuur;
- o het Algemeen Bestuur stelt aan de hand van het concept een voorstel vast voor de bevoegde partij-organen, die geen wijzigingen mogen aanbrengen, en het voorstel moeten aanvaarden of verwerpen;
- o indien het voorstel wordt verworpen wordt het advies ingeroepen van een commissie, bestaande uit drie personen die geen lid van het Algemeen Bestuur mogen zijn. Iedere partij wijst één persoon aan. Bij een eensluidend advies van deze commissie is definitief besloten op welke wijze de CDA-lijst(en) worden samengesteld. Indien het advies van de commissie niet eensluidend is, gaat het voorstel terug naar de partij-organen;
- o indien naar de mening van het Dagelijks Bestuur de aldus tot stand gebrachte kandidatenlijst naar regionale vertegenwoordiging, deskundigheid of andersoortige eenzijdigheid dusdanig onevenwichtig is dat aan een behoorlijke en evenwichtige vertegenwoordiging van het CDA in de Tweede Kamer ernstige twijfel bestaat, kan het Dagelijks Bestuur het Algemeen Bestuur voorstellen correcties aan te brengen. Indien het Algemeen Bestuur met deze voorstellen akkoord gaat kan het deze aan de bevoegde partij-organen voorleggen. Gaan deze niet unaniem akkoord, dan wordt het voorstel van het Algemeen Bestuur geacht te zijn verworpen.

Artikel 24

De kandidaat, lid overeenkomstig artikel 5, zal bij zijn bereidverklaring tot aanvaarding van zijn kandidatuur schriftelijk moeten verklaren:

- o dat hij het politiek program van het CDA onderschrijft, met recht van gravamen 1)
 - o dat hij in fractieverband zal samenwerken;
 - o dat hij slechts een aan zijn partij toegewezen zetel zal bezetten;
- 1) Het recht van gravamen d.w.z. "bezwaar" is een tot nu toe in de ARP bestaande regeling. Het betreft het recht van kandidaat-Kamerleden om met betrekking tot een bepaald onderdeel van het program, dat men overigens onderschrijft, tevoren aan het Algemeen Bestuur een afwijkend gevoelen kenbaar te maken. Het Algemeen Bestuur beslist of een kandidaat, ondanks een dergelijk "bezwaar", op de kandidatenlijst wordt geplaatst.

Artikel 25

Van de leden die geroepen worden zitting te nemen in vertegenwoordigende lichamen wordt verwacht dat zij met inachtneming van iedere persoonlijke verantwoordelijkheid bij hun arbeid rekening houden met uitspraken en verklaringen van bevoegde CDA-organen.

EERSTE KAMERVERKIEZINGEN

Artikel 26

Een CDA-fractie in de Eerste Kamer kan slechts tot stand komen indien zowel de ARP-fractie, als de CHU-fractie, als de KVP-fractie als zodanig niet meer bestaan, hetzij doordat alle leden daarvan tot de CDA-fractie zijn toetgetreden, hetzij doordat alle leden als zodanig door de Provinciale Staten verkozen worden.

ANDERE VERKIEZINGEN

Artikel 27

- o Gecombineerde fracties van ARP, CHU en KVP mogen slechts de naam CDA voeren in gemeenteraden, Provinciale Staten en andere vertegenwoordigende lichamen indien er niet daarnaast afzonderlijke ARP-, CHU- of KVP-fracties functioneren, hetzij apart, hetzij in combinaties.
- o Lokale en regionale bestuurders, die deel uitmaken van CDA-fracties dienen tevens lid te zijn van een CDA-verband voor lokale en regionale bestuurders. Een en ander wordt nader uitgewerkt in het Huishoudelijk Reglement.

CDA-verbanden

Artikel 28

CDA-verbanden komen formeel tot stand krachtens erkenning of oprichting door het Dagelijks Bestuur. Voor zover in de artikelen 29 en 30 hierin niet is voorzien, wordt de verdere gang van zaken betreffende de erkenning en de oprichting van CDA-verbanden bij Huishoudelijk Reglement geregeld.

Artikel 29

Erkenning kan plaatsvinden indien binnen een gemeente of een regio een ARP-kiesvereniging en/of een CHU-kiesvereniging en/of KVP-afdeling, hetzij een van die, op rechtsgeldige wijze besluit(en) zich te verbinden tot een CDA-verband, en daarvoor de vereiste erkenning vraagt (vragen) aan het CDA.

Artikel 30

Oprichting kan plaatsvinden in gemeenten waar kiesverenigingen resp. afdelingen van ARP, CHU en KVP niet voorkomen en aldaar wonende CDA-leden, tenminste 10 in aantal, aan het CDA verzoeken te worden opgericht als CDA-verband.

HOOFDSTUK II: DE GROEI

ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 31

De overdracht van taken en bevoegdheden door de afzonderlijke partij-organen aan de CDA-organen kan slechts geschieden bij besluit van de bevoegde partij-organen.

Artikel 32

De overdracht van taken en bevoegdheden kan taak na taak en bevoegdheid na bevoegdheid geschieden.

SPECIFIEKE BEPALINGEN

Artikel 33

Los van de overdracht van taken en bevoegdheden door partij-organen aan CDA-organen kunnen de partijen besluiten tot feitelijke integratie van partij-secretariaten, wetenschappelijke bureaus en politieke organen.

Artikel 34

De partijen kunnen voorts besluiten hun financiële bevoegdheden geheel of gedeeltelijk te delegeren aan een Financiële Commissie.

Bijlage naar aanleiding van artikel 3 statuten

Aan het politiek werkprogram bedoeld in artikel 3 van de statuten dienen de volgende overwegingen vooraf te gaan:

- a) het samenbindend element en het herkenningspunt zijn onze politieke strategie, ons aktieprogram en ons beleid, zoals wij die als antwoord aan de Evangelische oproep blijvend vorm willen geven;
- b) het CDA aanvaardt het Evangelie als richtsnoer voor het politieke handelen;
- c) het CDA wil streven naar een maatschappij waarin de Bijbelse gerechtigheid meer gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid beter kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend;
- d) het CDA richt zich tot het gehele Nederlandse volk zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.

VOETNOTEN x Hieronder wordt verstaan de gehele Bijbel, aangeduid met een in brede kring gangbaar woord (ad art. 2).

 xx Zie bijlage (ad art. 3).

 xxx Voor zover en voor zolang er geen wijziging is gekomen in de huidige parlementair-politieke situatie, zijn de Tweede Kamerfracties van ARP, CHU en KVP, niet gebonden het streven naar één CDA-Tweede Kamerfractie te realiseren (ad art. 4).

HOOFDSTUK I: VAN DE VERBANDEN

Artikel 1

In het CDA kunnen de volgende federatieve verbanden worden gevormd:

- I. Het plaatselijk (wijk-) verband waarin zich verenigen de bestaande kiesverenigingen (afdelingen) van ARP en/of CHU en/of KVP en de aldaar woonachtige rechtstreekse leden, als bedoeld in artikel 5 van de CDA-statuten, binnen één gemeente of in één bepaald deel van de gemeente.
- II. Het gemeentelijk verband waarin zich verenigen de bestaande gemeentelijke kiesverenigingen (afdelingen) van ARP en/of CHU en/of KVP en de aldaar woonachtige rechtstreekse leden binnen één gemeente.
Indien en voor zolang in één gemeente slechts één plaatselijk verband bestaat zonder dat daarbuiten afzonderlijke kiesverenigingen (afdelingen) van ARP, CHU en/of KVP bestaan, dan is dat plaatselijk verband tevens gemeentelijk verband.
- III. In geval van een vertegenwoordigend lichaam, benoemd of verkozen, voor een bovengemeentelijk lichaam, verenigen de bestaande voor het gewest representatieve verenigingen van ARP en/of CHU en/of KVP en de aldaar woonachtige rechtstreekse leden binnen dat gewest zich in een gewestelijk verband.
- IV. Het statenkringverband waarin zich verenigen de bestaande statenkringen (centrales) van ARP en/of CHU en/of KVP en de aldaar woonachtige rechtstreekse leden binnen de kieskring voor de verkiezing van leden van Provinciale Staten als bedoeld in de Kieswet.
Indien binnen een statenkring slechts één gemeentelijk verband bestaat is dit tevens het statenkringverband.
- V. Het kamerkringverband waarin zich verenigen de bestaande kamerkringen (centrales) van ARP en/of CHU en/of KVP en de aldaar woonachtige rechtstreekse leden binnen de kieskring voor de verkiezing van leden van de Tweede Kamer.
Indien binnen een kamerkring slechts één gemeentelijk verband of één statenkringverband bestaat is dit tevens het kamerkringverband.
- VI. Het provinciaal verband in de provincies Noord-Brabant Gelderland, Zuid-Holland en Noord-Holland waarin zich verenigen de bestaande provinciale verenigingen (kringen, besturen) van ARP en/of CHU en/of KVP en de aldaar woonachtige rechtstreekse leden binnen de provincie.
- VII. Het landelijk CDA zoals in de Statuten omschreven.

Artikel 2

De in het voorgaande artikel genoemde verbanden komen formeel tot stand krachtens erkenning of oprichting door het Dagelijks Bestuur, zoals nader aangeduid in de artikelen 28, 29 en 30 van de Statuten.

Het Dagelijks Bestuur kan, na verkregen instemming van de drie partijen, een verband opdragen de taken en bevoegdheden uit te oefenen van de met het betreffende gebied corresponderende organisatie-eenheid van ARP en/of CHU en/of KVP, zulks op de voet van de statutaire en andere bepalingen van de betreffende partij(en).

Indien naar de mening van het Dagelijks Bestuur zich bij de opbouw van de organisatie van het CDA onvoorzienne situaties voordoen die in strijd zijn met de vitale belangen van het CDA of van een of meer van de daarbij aangesloten partijen, kan het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur in dubbele samenstelling voorstellen voorlopige noodmaatregelen te treffen in afwachting van noodzakelijke aanpassing van het Huishoudelijk Reglement. Het Algemeen Bestuur moet, nadat een dergelijke beslissing is genomen, de bevoegde organen van de leden van de federatie KVP, ARP en CHU verzoeken zo spoedig mogelijk bijeen te komen ter bekrachtiging van het voorstel. Indien het bevoegde orgaan van één der leden van de federatie het voorstel verwerpt wordt het Algemeen Bestuur in verdubbelde samenstelling bijeengeroepen ter herziening van het voorstel.

Artikel 3

Alvorens een verband te erkennen of op te richten onderzoekt het Dagelijks Bestuur

- of de betreffende besluiten rechtsgeldig genomen zijn
- of de landelijke besturen van ARP, CHU en KVP akkoord gaan
- of de oprichtingsakte en het reglement van het verband niet strijdig zijn met de Statuten en het Huishoudelijk Reglement.

Artikel 4

1. De plaatselijke, gemeentelijke, gewestelijke, statenkring-, kamerkring-, en provinciale verbanden kiezen alle hun eigen bestuur en stellen hun eigen reglement vast met inachtneming van de bepalingen van de Statuten en dit Huishoudelijk Reglement.
2. Door de in het eerste lid van dit artikel bedoelde reglementen worden door het Dagelijks Bestuur modellen vastgesteld. Afwijkingen van of aanvullingen op deze modellen kunnen slechts in werking treden na voorafgaande goedkeuring van het Dagelijks Bestuur.

Artikel 5

De verbanden bepalen zelf de bijdragen der deelnemende partijen. De verbanden ontvangen een door het Algemeen Bestuur nader te bepalen percentage van de ontvangen contributiegelden van de rechtstreekse leden binnen het desbetreffende rayon.

Artikel 6

De verbanden hebben onder meer tot taak:

- a. de kennis van de CDA-beginselen en gedachten te helpen verbreiden en de ontwikkeling en de toepassing daarvan naar de eisen des tijds te helpen bevorderen;
- b. het bekend maken van de definitieve kandidaten in vertegenwoordigende lichamen en het naar vermogen bevorderen van hun verkiezing, voor zover dit tot de bevoegdheden van het verband behoort;
- c. het mogelijke te doen tot het vormen en versterken van CDA-verbanden;
- d. aan het CDA-secretariaat opgaaf te doen van samenstelling en wijzigingen in de samenstelling van hun bestuur;
- e. het verzorgen van de indiening van de kandidatenlijsten voor de verkiezingen, indien daartoe een opdracht is gegeven door de bevoegde organen van ARP, CHU en KVP.

Artikel 7

Het rechtstreekse lidmaatschap wordt verkregen door aanmelding bij het CDA-secretariaat, hetzij door het plaatselijke of gemeentelijke verband, hetzij door het aspirant lid persoonlijk. In dit laatste geval geeft het CDA-secretariaat de aanmelding door aan het plaatselijk, eventueel gemeentelijke verband, indien dit verband is erkend of opgericht. Ieder rechtstreeks lid verplicht zich tot betaling van een jaarlijks door het Algemeen Bestuur vast te stellen contributie aan het landelijk CDA.

Artikel 8

Het rechtstreeks lidmaatschap eindigt door:

- a. overlijden;
- b. bedanken; bedanken als lid moet schriftelijk aan het CDA-secretariaat worden meegedeeld en ontslaat het lid niet van de verplichting tot contributiebetaling voor het lopende jaar;
- c. vervallenverklaring van het lidmaatschap door het Dagelijks Bestuur wegens het niet voldoen aan de aan het lidmaatschap verbonden financiële verplichtingen;
- d. royement.

Artikel 9

Het rechtstreekse lid kan geroyeerd worden door het Algemeen Bestuur op voordracht van het bestuur van zijn plaatselijk of gemeentelijk verband of bij ontbreken hiervan van het Dagelijks Bestuur.

Een besluit tot voordragen tot royement wordt onverwijld, met redenen omkleed, schriftelijk aan het te royeren lid meegedeeld. Een geroyeerd lid kan geen lid zijn van ARP, CHU of KVP. Beroep tegen een besluit tot royement is mogelijk bij de commissie van beroep als genoemd in artikel 33.

Een door ARP, CHU of KVP geroyeerd lid kan geen lid worden of blijven van het CDA.

Artikel 10

Het Algemeen Bestuur bestuurt de rechtstreekse leden.

Artikel 11

Raadpleging van de rechtstreekse leden, zoals genoemd in artikel 6 van de Statuten, vindt plaats door hen uit te nodigen schriftelijk kandidaten in te dienen. Namen van kandidaten moeten binnen drie weken na ontvangst van de uitnodiging op het CDA-secretariaat worden ingediend. Per vakature kunnen maximaal twee namen worden opgegeven van rechtstreekse leden.

Artikel 12

Benoeming van rechtstreekse leden, zoals genoemd in artikel 6 van de Statuten in het geval dat er 10.000 of meer rechtstreekse leden zijn, geschiedt als volgt:

- a. de rechtstreekse leden worden geraadpleegd volgens de in artikel 11 genoemde procedure;
- b. het Algemeen Bestuur stelt de lijst van kandidaten vast en formeert vervolgens per vakature een tweetal, dat aan de rechtstreekse leden wordt voorgelegd;
- c. de rechtstreekse leden brengen binnen veertien dagen na ontvangst van het tweetal hun stem uit op de kandidaat die hun voorkeur heeft;
- d. het Algemeen Bestuur wijst uit de in het Algemeen Bestuur benoemde rechtstreekse leden het Dagelijks Bestuurslid c.q. de Dagelijkse Bestuursleden aan;
- e. voor de benoeming van rechtstreekse leden in het Congres kan, wanneer het Algemeen Bestuur dit noodzakelijk acht, afgeweken worden van het hiervoor sub b genoemde opstellen van tweetallen. Wanneer daartoe wordt besloten kan aan de rechtstreekse leden een groslijst worden toegezonden die een minimaal aantal namen bevat gelijk aan anderhalf maal het aantal te vervullen plaatsen. Door het aankruisen van de gewenste kandidaten tot het aantal van de te vervullen plaatsen, wordt door het rechtstreeks lid gestemd. Gekozen zijn dan de kandidaten in volgorde van de gekregen aantallen stemmen, tot het aantal der te vervullen plaatsen.

Artikel 13

De rechtstreekse leden hebben het recht bij hun vertegenwoordigers in het Algemeen Bestuur amendementen in te dienen op het ontwerp-CDA-program voor landelijke verkiezingen.

HOOFDSTUK III:

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 14

1. Toewijzen van stemrecht in de vergaderingen van de verbanden wordt geregeld in de reglementen van de verbanden.
2. Het stemrecht kan slechts worden uitgeoefend indien aan de financiële verplichtingen jegens het CDA is voldaan.

Artikel 15

Buiten het genoemde in artikel 14 van de Statuten het volgende t.a.v. de stemprocedure:

over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd, tenzij door de meerderheid der vergadering een schriftelijke stemming wordt verlangd. Alle besluiten over zaken worden bij eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen genomen, terwijl bij staken van stemmen het betreffende voorstel geacht wordt te zijn verworpen, tenzij bij bijzonder reglement anders is bepaald.

Bij stemmingen over personen zijn de eerste twee stemmingen vrij.

Is een derde stemming noodzakelijk, omdat niemand de meerderheid van de uitgebrachte stemmen op zich verenigd heeft, dan kan slechts gekozen worden tussen de twee personen, die bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich verenigd hebben.

Hebben evenwel personen bij deze tweede vrije stemming een gelijk aantal stemmen op zich verenigd, met het gevolg dat niet vaststaat wie van hen tot in de vorige zinsnede bedoelde twee personen moeten worden gerekend, dan vindt tussen deze personen een tussenstemming plaats.

Staken bij deze tussenstemming of bij de derde stemming de stemmen, dan beslist het lot.

Artikel 16

De stemhebbende leden van besturen worden gekozen respectievelijk benoemd voor een periode van vier jaar. Zij zijn éénmaal herkiesbaar, voorzover bij bijzonder reglement daarvan niet is afgeweken. Bij tussentijdse verkiezing treedt de gekozenen in het schema van degene in wiens (wier) plaats hij (zij) kwam.

Artikel 17

De termijn bedoeld in artikel 14 van de Statuten bedraagt 1 maand.

HOOFDSTUK IV: VAN DE VERKIEZINGEN

Artikel 18

Provinciale Staten, Gewestraden, Gemeenteraden, Wijkraden

1. Indien besloten wordt met een CDA-lijst uit te komen, wordt de procedure gevolgd die in de reglementen van het betreffende verband is aangegeven.
2. Indien geen geldende bepalingen in de bestaande reglementen aanwezig zijn geldt vooralsnog:
 - a. de bezetting van de zetels door elk der partijen geschiedt volgens de bij haar geldende procedure. Ten aanzien van de inbreng van de rechtstreekse leden kan het bestuur van het betreffende verband een ad hoc-regeling treffen;
 - b. voor de verdeling van de zetels over ARP, CHU, KVP en rechtstreekse leden en voor het aanwijzen van de lijsttrekker stelt het bestuur van het betreffende verband een voorstel vast dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de bevoegde partijorganen.
Het voorstel is aangenomen indien de bevoegde organen van ARP, CHU en KVP dit aanvaarden. Bij niet aanvaarding is het voorstel automatisch verworpen.
3. Indien wel geldende bepalingen in de bestaande reglementen aanwezig zijn zal dwingend worden voorgeschreven:
 - a. dat de leden tijdig in de gelegenheid worden gesteld om kandidaten te noemen;
 - b. dat de ingediende kandidaten wordt verzocht mee te delen of zij een eventuele kandidaatstelling zullen aanvaarden;
 - c. dat de kandidaten die bewilligd hebben worden vermeld op een alfabetische groslijst;
 - d. dat de groslijst tevens bevat de namen van de aftredende personen, voorzover zij bereid zijn een nieuwe kandidatuur te aanvaarden;
 - e. dat bij de stemming de groslijst kan worden geraadpleegd;
 - f. dat de leden hetzij direct, hetzij indirect hun stemrecht kunnen doen gelden;
 - g. dat het stemrecht kan worden uitgeoefend door degenen die per 1 januari van het jaar van de verkiezingen lid zijn;
 - h. dat het tellen der stemmen als volgt geschiedt:
aan de kandidaat, wiens naam op een stembriefje is gesteld op de eerste plaats, worden toegekend zoveel punten als er namen op de kandidatenlijst zullen voorkomen; de tweede plaats geldt voor één punt minder en zo vervolgens;
 - i. dat de kandidaat voor het vertegenwoordigende lichaam
 - lid is van het CDA, hetzij via de bij het CDA aangesloten partijen, hetzij rechtstreeks
 - het door het betreffende verband vastgestelde program onderschrijft, waarbij op het moment van deze vaststelling bij hem/haar levende bezwaren tegen concrete programmatische punten dienen te worden kenbaar gemaakt
 - verklaart, gekozen tot lid van het vertegenwoordigende lichaam, in fractieverband te zullen samenwerken en te zullen toetreden tot een landelijk CDA-verband voor lokale en regionale bestuurders, zo dit is geformeerd
 - zich verbindt zijn/haar zetel in het desbetreffende vertegenwoordigend lichaam ter beschikking te stellen, indien hij/zij uit de fractie treedt.

Artikel 19

Verkiezing en taakstelling van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur, is geregeld in de Statuten. De betrokken partijen kunnen voor de door hen aange-
wezen vertegenwoordigers in het Dagelijks Bestuur één vaste plaatsvervanger
dit het Algemeen Bestuur aanwijzen. De adviserende leden kunnen zich doen
vervangen.

Artikel 20

1. Ten aanzien van de taak van de penningmeester geldt:
 - a. dat hij zorgt voor de inning van de jaarlijkse bijdragen van ARP, CHU en KVP, alsook voor de jaarlijkse inning van de contributies van de rechtstreekse leden en van alle andere inkomsten;
 - b. dat hij zorgt voor het doen van de nodige betalingen;
 - c. dat hij voor 1 september van elk jaar een begroting opstelt voor het komende jaar, ter voorbereiding door het Dagelijks Bestuur. De begroting bevat tevens een advies inzake de contributievaststelling en de hoogte van de bijdragen van ARP, CHU en KVP;
 - d. dat hij jaarlijks aan het Dagelijks Bestuur rekening en verantwoording doet van zijn beheer over het afgelopen jaar;
 - e. dat hij advies inwint van een door het Algemeen Bestuur aan te wijzen financiële commissie van drie personen, die jaarlijks adviseert omtrent het algemene financiële beleid.
2. De penningmeester wordt gedechargeerd door de goedkeuring van het jaarverslag door het Congres.

Artikel 21

Het Algemeen Bestuur in verdubbelde samenstelling, zoals bedoeld in artikel 11 van de Statuten, dient bijeen te worden geroepen en te beslissen, wanneer:

- a. ten aanzien van het CDA door de bevoegde organen van ARP, CHU en KVP niet gelijk-
luidende besluiten zijn genomen en zij het beslissingsrecht aan het Algemeen
Bestuur in verdubbelde samenstelling hebben opgedragen;
- b. het Algemeen Bestuur of twee van de drie deelnemende partijen dit nodig oordelen.

Besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen, tenzij het Algemeen Bestuur in verdubbelde samenstelling bij een meerderheid van stemmen anders beslist.

Artikel 22

De leden die naast de leden van het Algemeen Bestuur het Algemeen Bestuur in verdubbelde samenstelling vormen, zijn tevens plaatsvervangend lid van het Algemeen Bestuur.

Artikel 23

De bevoegde organen van ARP, CHU en KVP kunnen plaatsvervangers aanwijzen voor de leden van het Algemeen Bestuur in verdubbelde samenstelling en voor de leden van het Congres.

Het Algemeen Bestuur kan eveneens plaatsvervangers aanwijzen voor de vertegenwoordigers van de rechtstreekse leden in het Algemeen Bestuur in verdubbelde samenstelling.

Artikel 24

Verkiezing en taakstelling van het Congres is geregeld in de Statuten. De samenstelling van het Congres wordt per 1 januari 1976 opnieuw vastgesteld. Het Algemeen Bestuur zal dienaangaande een voorstel aan de bevoegde partijorganen voorleggen, waarbij rekening wordt gehouden met de in de Statuten genoemde samenstelling én de ontwikkelingen nadien.

Artikel 25

Plaats, tijdstip en duur van het Congres wordt bepaald door het Algemeen Bestuur. De vergaderingen van het Congres zijn openbaar.

Artikel 26

De leiding van het Congres berust bij de voorzitter of een door het Dagelijks Bestuur aan te wijzen presidium. De leiding van het Congres stelt een reglement van orde vast voor de vergadering van het Congres.

Artikel 27

De leden van het Congres - tenminste 25 in getal - hebben het recht tot twee maanden voordat het Congres gehouden wordt voorstellen in te dienen bij het Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur geeft een pre-advies ten aanzien van deze voorstellen.

Artikel 28

Voor de verkiezing door het Congres van de voorzitter en de beide onder-voorzitters van het CDA geldt de volgende procedure:

- a. het Algemeen Bestuur stelt een voordracht op, voorbereid door het Dagelijks Bestuur, houdende een of meer kandidaten voor iedere vakature, zulks ter keuze van het Algemeen Bestuur.
- b. Deze voordracht wordt uiterlijk twee maanden voor de bijeenkomst van het Congres ter kennis van zijn leden gebracht.
- c. Tegenkandidaten kunnen tot uiterlijk vier weken voor de bijeenkomst worden ingediend bij aangetekend schrijven, gericht aan het CDA-secretariaat, ondertekend door tenminste 10 leden van het Congres, en vermeldende tegen wie de tegenkandidaat (tegenkandidaten) gesteld wordt (worden).
- d. Ter vergadering worden aan de leden van het Congres een stembiljet uitgereikt, vermeldende de kandidaten en de tegenkandidaten.
- e. Het Congrespresidium benoemt uit de Congresleden een stembureau, dat de uitslag van de stemming in een proces-verbaal, ondertekend door de leden van het stembureau, vaststelt. Vervolgens wordt de uitslag van de stemming door het Congres-presidium officieel bekend gemaakt.

Artikel 29

Verkiezing en taakstelling van de PPAC is geregeld in artikel 19 en 20 van de Statuten.

Bij de opstelling van het jaarlijks beleidsadvies, uit te brengen aan het Algemeen Bestuur, dient de PPAC onder meer in haar overwegingen te betrekken:

- het beleid van de CDA-fractie(s)
- uitspraken van CDA-organen
- werkstukken van adviescommissies uit CDA-kring
- publicaties van geestverwanten op persoonlijke titel in CDA-periodieken
- haar advies inzake uitvoering en bijstelling van het program als bedoeld in artikel 18 van de Statuten.

Artikel 30

De PPAC vergadert zo dikwijls hetzij de voorzitter hetzij tenminste drie leden van de PPAC dit nodig oordelen.

Artikel 31

Behalve het jaarlijks uit te brengen beleidsadvies aan het Algemeen Bestuur kan de PPAC gevraagd of ongevraagd aan het Algemeen Bestuur adviezen uitbrengen met betrekking tot de in artikel 18 van de Statuten bedoelde onderwerpen. Over de vraag of deze adviezen worden gepubliceerd beslist het Algemeen Bestuur.

Artikel 32

De gepubliceerde adviezen van de PPAC en de reacties daarop in CDA-kring dienen als bouwstenen bij het opstellen van nieuwe politieke werkprogramma's.

Artikel 33

Het Algemeen Bestuur stelt een commissie van beroep samen, bestaande uit drie leden niet lid zijnde van het Algemeen Bestuur.

Artikel 34

De bestaande verenigingen (stichtingen) bij ARP, CHU en KVP waarvan lokale en regionale bestuurders lid zijn en/of waarbij zij betrokken zijn vormen een Verband voor CDA-bestuurders.
Een door dit verband nader uit te werken Huishoudelijk Reglement dient niet in strijd te zijn met de Statuten en dit Huishoudelijke Reglement en vereist de goedkeuring van het Dagelijks Bestuur.

Artikel 35

Het verband voor CDA-bestuurders kent een landelijk verbandsbestuur, waaruit een Dagelijks Bestuur wordt geformeerd, en Provinciale Besturen. De Provinciale Besturen benoemen het verbandsbestuur.
Een door het Algemeen Bestuur aan te wijzen lid uit zijn midden is adviserend lid van het verbandsbestuur.

HOOFDSTUK VI: VAN HET HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Artikel 36

Het Huishoudelijk Reglement wordt voor de eerste maal vastgesteld in de eerste vergadering van het Congres van 23 augustus 1975.

Artikel 37

De wijzigingsprocedure van dit Reglement is als volgt:

- a. het Dagelijks Bestuur kan het initiatief nemen om wijzigingen in het Reglement aan het Congres voor te stellen;
- b. de Congresleden en de besturen van de verbanden hebben het recht om tenminste vier weken voor het te houden Congres bij het CDA-secretariaat schriftelijk amendementen voorzien van een toelichting in te dienen;
- c. het Dagelijks Bestuur ordent de ingekomen amendementen welke aan het Congres ter behandeling worden voorgelegd;
- d. het Algemeen Bestuur behandelt de amendementen voorzover deze niet in aanmerking komen voor behandeling in het Congresm zulks na overleg met de betrokken indieners;
- e. het Congres zal de ingediende amendementen bespreken en al dan niet geamendeerd kunnen aannemen.